

ตรุษจีน

เทศกาลตรุษจีน เป็นการฉลองวันขึ้นปีใหม่ตามธรรมเนียมจีน โดยเฉลิมฉลองด้วยหลักการพื้นฐานในเรื่องความกตัญญูต่อกตเวทิตะ ความยึดถือในวงศ์สกุลและบรรพบุรุษ คติความเชื่อต่าง ๆ ในเทศกาลตรุษจีนมีความคล้ายคลึงกับเทศกาลสงกรานต์ของคนไทย ที่ถือเป็นการฉลองวันขึ้นปีใหม่และการแสดงออกในความเคารพนับถือต่อบรรพบุรุษและความยึดถือในความเป็นครอบครัว

ด้วยคติความเชื่อของประเพณีที่มีพื้นฐานอย่างเดียวกัน คนไทยจึงรับธรรมเนียมตรุษจีนมาปฏิบัติด้วย ซึ่งราชสำนักไทยก็รับเอาธรรมเนียมในวันตรุษจีนมาปฏิบัติตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ได้แก่ พิธีสังเวทียะปาย ซึ่งก็คือพิธีเซ่นไหว้ปายบรรพบุรุษตามธรรมเนียมจีน โดยโปรดให้ทำพระปายจากไม้จันทน์และสลักอักษรจีนเป็นพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์พระองค์ก่อน ๆ เพื่อทำพิธีสักการะในช่วงวันตรุษจีน

ชาวไทยเชื้อสายจีนจะถือประเพณีปฏิบัติอยู่ 3 วัน คือ

วันจ่าย (ต๋อเส็ก) คือวันก่อนวันสิ้นปี เป็นวันที่ชาวไทยเชื้อสายจีนจะต้องไปซื้ออาหารและเครื่องเซ่นไหว้ ตอนค่ำจะมีการจุดธูปอัญเชิญเจ้าที่ หรือ ี่จู๋เอี้ย ให้ลงมาจากสวรรค์ เพื่อรับการสักการะบูชาของเจ้าบ้าน

วันไหว้ คือ วันสิ้นปี จะมีการไหว้ 3 ครั้ง คือ

- ◆ **ตอนเช้า** : ไหว้ ี่โปเล่าเอี้ย เป็นการไหว้เทพเจ้าต่าง ๆ เครื่องไหว้คือ เนื้อสัตว์ 3 อย่าง (หมูสามชั้นต้ม ไก่ เป็ด เปลี่ยนเป็นชนิดอื่นได้ หรือมากกว่านั้นได้) เหล้า น้ำชา และกระดาษเงินกระดาษทอง
- ◆ **ตอนสาย** : ไหว้ ี่โปเปี๊ยะ คือการไหว้บรรพบุรุษ พ่อแม่ญาติพี่น้องที่ถึงแก่กรรมไปแล้ว การไหว้ครั้งนี้จะไหว้ไม่กินเที่ยง หลังจากนั้นญาติพี่น้องจะมารวมกันรับประทานอาหารที่ได้เซ่นไหว้เพื่อเป็นสิริมงคล และถือเป็นเวลาที่ครอบครัวจะรวมตัวกันจะแลกเปลี่ยนอั่งเปาหลังจากรับประทานอาหาร
- ◆ **ตอนบ่าย** : ไหว้ ี่โปฮ้อฮยตี เป็นการไหว้พี่น้องที่ล่วงลับไปแล้ว พร้อมทั้งมีการจุดประทัดเพื่อไล่สิ่งชั่วร้ายและเป็นสิริมงคล

วันขึ้นปีใหม่ (วันเที่ยว หรือ วันต๋อ) คือวันที่หนึ่งของเดือนที่หนึ่งของปี (ชิวอิก) วันนี้ชาวจีนจะถือธรรมเนียมโบราณที่ยังปฏิบัติสืบต่อกันมาถึงปัจจุบัน คือ ี่โปเจีย คือ การไปไหว้ขอพรและอวยพรจากญาติผู้ใหญ่และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ที่มา

1) ดินาร์ บุญธรรม. (2556). **เทศกาลตรุษจีนในสังคมไทย**. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2565. จาก shorturl.at/akAT4

2) นกิสสรณ์ เหลืองศักดิ์ศรี. (2562). ประเพณีการไหว้ในเทศกาลตรุษจีน : ที่มา ความหมาย และการเปลี่ยนแปลง. **วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. 6(1), 383-394.